

[Anne Grete Holmsgård]

overførselsindtægterne nok isoleret set vil øge arbejdsløsheden, medens det er usikkert, om plejen af arbejdsgiverne vil føre til nye arbejdspladser i 1983. Ikke engang over flere år tør regeringen anslå beskæftigelseeffekten i den såkaldte hvidbog.

Til gengæld kunne industriministeren i aftes i radioen fortælle, at arbejdsløsheden nok vil stige med 15.000–20.000 næste år, og det er næppe en overdrivelse. Men hvor er de 140.000 nye arbejdspladser forsvundet hen? Hvor er merbeskæftigelsen på 20.000 som følge af ændringer i dagpenge og kontanthjælp forsvundet hen? Og de 30.000, der blev stillet i udsigt med en lønsækning på 2½ pct.?

Regeringen satser nu på et lønfald på 6 pct. Hvis der overhovedet er nogen logik i regeringens udspil, skulle dette føre til endnu flere nye arbejdspladser. Er denne manglende evne til at sætte tal på konsekvenserne udtryk for, at regeringen nu er kommet til den erkendelse, at den foreslåede hestekur nok ikke fremmer beskæftigelsen, når en lignende hestekur i England ikke har øget beskæftigelsen, men tværtimod øget arbejdsløsheden?

For de mange tusinder, der bliver ramt af regeringens indgreb, vil det i hvert fald være interessant at få at vide, hvor langt lønnen skal ned, før det bliver let at være dansker, som statsministeren kalder det. Hvor længe skal danske arbejdere bruges som kanonføde i en økonomisk krig mod arbejdere i andre lande? Og hvor mange gange skal arbejdsgiverne have fordoblet profitten, før de – naturligvis helt frivilligt – tager initiativ til at investere i nye arbejdspladser fremfor i bortrationaliseringer af allerede eksisterende arbejdspladser eller i højtforrentede statsobligationer? Skal profitten øges 3–4 gange, som Metals økonom Steffen Møller mener, eller hvor ligger regeringens mål?

I denne forbindelse kan det nok være værd at se på udviklingen under krisen. Der er jo allerede blevet stjålet et par dyrtidsportioner, der er allerede blevet ført lønpolitik, om end i en mildere variant. Produktiviteten er steget i industrien med 40 pct. siden 1973, arbejdsgiverne har hvert år fået nye tilskud, og alligevel er der blevet nedlagt titusinder af arbejdspladser i industrien.

Og hvad med byggebranchen, hvor arbejdsløsheden er specielt høj? Ja her er rege-

ringens svar for det første at gennemføre et 10.000 kr.s fradrag pr. år for vedligeholdelse og forbedringer for ejere, et forslag, der heldigvis ikke har stor udsigt til at komme igennem. For det andet at fjerne 2.000 boliger fra den i forvejen alt for lave kvota for almennyttigt byggeri og overføre disse til private andelsboliger, en boligform, der udelukkende kan bebos af mennesker med høje indtægter, og som i øvrigt er kraftigt statsstøttet. Det er desuden værd at huske på, at eksistensen af en almennyttig kvota hidtil har været den eneste garanti for, at boligbyggeriet ikke er gået helt i stå.

For det tredje er det hensigten at beskære de offentlige udgifter så stærkt, at det bliver en umulighed at sætte gang i offentlige anlægsarbejder mange år fremover.

Regeringens udspil nærmer sig det groteske. Hvad værre er: når regeringen nu alligevel har erkendt, at det bliver nødvendigt at gribe ind over for pensionskassers og forsikringsselskabers skattefrihed, nøjes den med at gribe ind over for et lille bitte hjørne. Dette til trods for, at en fremføring af beskattningen af de ophobede formuer i disse institutioner på én gang ville nedbringe statsgælden med 30–40 mia kr. og sammen med normal løbende beskatning betyde en årlig forbedring af statsfinanserne på 20 mia kr. En sådan fremrykning ville være socialt forsvarlig, fordi den ville betyde en kraftig omfordeling til fordel for lavtlønsgrupperne og almindelige skatteydere.

Regeringen har valgt den stik modsatte vej: den 4 pct.s lønudvikling, der lægges op til, vil betyde et reallønsfald på ca. 6 pct. til næste år, og det samme til næste år igen. Alle ved, det rammer de dårligst lønnede hårdt; fjernelsen af taktreguleringen vil få de offentligt ansatte til at sakke endnu en grad bagud i lønudviklingen. Og indgrebet i dagpengene vil betyde et indkomstfald på 11 pct. for alle arbejdsløse. Dette skal ses på baggrund af, at den gennemsnitlige udbetalte understøttelse, der jo langtfra er dagpenge maksimum, allerede er blevet forringet med over 10 pct. i købekraft siden 1978.

Med brask og bram genindføres den karensdag, der blev fjernet i 1973. End ikke retten til at blive hjemme med lønkompensation den første dag, et barn er sygt, opretholdes. End ikke arbejdsskader forvoldt af dårligt arbejdsmiljø skal undgælde. I gennemsnit